T004 A HÀM IV 190-Kinh Tiểu Không-Phẩm Song

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

190. KINH TIEÅU KHOÂNG1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi nöôùc Xaù-veä, taïi Ñoâng vieân, Loäc töû maãu giaûng ñöôøng2. Baáy giôø Toân giaû A-nan vaøo luùc xeá, töø thieàn toïa ñöùng daäy, ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt chaân Phaät, lui ñöùng sang moät beân maø baïch raèng: “Moät thôøi Theá Toân du haønh giöõa nhöõng ngöôøi hoï Thích, trong thaønh teân laø Thích ñoâ aáp3. Con luùc aáy ñöôïc nghe Theá Toân noùi nghóa nhö vaày, ‘Naøy A-nan, Ta phaàn nhieàu haønh nôi khoâng taùnh’4. Theá Toân! Phaûi laø con bieát roõ, nhaän roõ vaø nhôù kyõ khoâng?” Khi aáy Theá Toân ñaùp raèng: “Naøy A-nan, lôøi noùi cuûa Ta ñoù, oâng thaät söï bieát roõ, nhaän roõ vaø nhôù kyõ. Vì sao? Vì Ta töï bao giôø cho ñeán hoâm nay phaàn nhieàu haønh nôi khoâng taùnh. “Naøy A-nan, nhö giaûng ñöôøng Loäc töû maãu naøy troáng khoâng, khoâng coù voi, ngöïa, boø, deâ, taøi vaät, luùa thoùc, noâ tyø; nhöng coù caùi khoâng troáng khoâng. Ñoù laø chæ coù chuùng Tyø-kheo. Cho neân, naøy A-nan, neáu trong ñoù khoâng coù gì caû thì chính do ñoù maø Ta thaáy laø troáng khoâng. Neáu trong naøy coøn coù caùi khaùc thì Ta thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, khoâng taùnh, söï khoâng ñieân ñaûo5. “Naøy A-nan, Tyø-kheo naøo neáu muoán haønh nhieàu trong khoâng taùnh, Tyø-kheo aáy ñöøng taùc ñeán yù töôûng veà xoùm laøng, ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà ngöôøi, maø haèng taùc yù ñeán yù töôûng veà duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà khu röøng6. Vò aáy nhaän bieát nhö vaày, ‘Troáng khoâng yù töôûng veà xoùm laøng, troáng khoâng yù töôûng veà ngöôøi, nhöng coù moät caùi khoâng troáng khoâng, ñoù laø duy nhaát taùnh do yù töôûng veà khu röøng. Neáu coù söï phieàn nhoïc7 do yù töôûng veà xoùm laøng, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà ngöôøi, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. ÔÛ ñaây chæ coù söï phieàn nhoïc laø do duy nhaát taùnh yù töôûng veà khu röøng’. Neáu trong ñoù khoâng coù gì caû thì, thì chính do ñoù maø vò aáy thaáy ñoù laø troáng khoâng. Neáu trong naøy coøn coù caùi khaùc, thì vò aáy thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, khoâng taùnh, söï khoâng ñieân ñaûo.

1. Töông ñöông Paøli, M.124. Cuøôa-suóóataø-suttaö. 2. Xem kinh 189 treân. 3. Paøli: Sakkesu (.....) nagarakam naøma sakyaønaö nigamo, giöõa nhöõng ngöôøi hoï Thích, moät thò traán cuûa hoï Thích ca, teân laø Nagaraka. 4. Haønh khoâng Paøli: suóóataøvihaøra, khoâng truï, söï an truï nôi taùnh khoâng, soáng trong traïng thaùi khoâng taùnh. 5. Haønh chaân thaät khoâng baát ñieân ñaûo. Paøli: Yathaøbhuccaø avipallatthaø parisuddhaø sunnataøvakkam. Thaâm nhaäp khoâng taùnh, chaân thaät, thanh tònh, khoâng ñieân ñaûo. Boán töø naøy ôû ñaây ñöôïc coi laø ñoàng nghóa. 6. Haùn: nieäm nhaát voâ söï töôûng Paøli: araóóasaóóaö paæicca manasi karoti ekattaö, duyeân vaøo yù töôûng veà khu röøng maø taùc yù caùi moät. Duyeân vaøo yù töôûng röøng maø taäp trung treân moät ñoái töôïng duy nhaát, nhaát taùnh. 7. Bì bao Paøli: daratha, baát an, buoàn phieàn.

“Laïi nöõa, naøy A-nan, Tyø-kheo neáu muoán haønh nhieàu trong khoâng taùnh, Tyø-kheo aáy ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà ngöôøi, ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng khu röøng maø haèng taùc yù ñeán duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà ñaát. Tyø-kheo aáy neáu thaáy ñaát naøy coù cao coù thaáp, coù oå raén, coù buïi gai, coù caùt, coù ñaù, nuùi chôûm, soâng saâu thì chôù coù taùc yù ñeán. Neáu thaáy ñaát naøy baèng phaúng nhö loøng baøn tay, choã troâng ra ñöôïc roõ raøng, thì haõy thöôøng taùc yù ñeán. “Naøy A-nan, ví nhö da boø, laáy moät traêm caây ñinh maø caêng ra; sau khi caêng raát thaúng, noù khoâng nhaên, khoâng ruùt laïi. Neáu thaáy choã ñaát naøy coù cao coù thaáp, coù oå raén, coù buïi gai, coù caùt, coù ñaù, nuùi chôûm, soâng saâu thì ñöøng taùc yù ñeán. Neáu thaáy choã ñaát naøy baèng phaúng nhö loøng baøn tay, choã troâng ra ñöôïc roõ raøng, thì haõy thöôøng taùc yù. Vò aáy bieát nhö vaäy, bieát raèng, ‘Troáng khoâng yù töôûng veà ngöôøi, troáng khoâng yù töôûng veà khu röøng, nhöng coù moät caùi khoâng troáng khoâng, ñoù laø duy nhaát yù töôûng veà ñaát. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà ngöôøi, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà khu röøng, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. ÔÛ ñaây chæ coù söï phieàn nhoïc do duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà ñaát’. Neáu trong ñoù khoâng coù gì caû, thì chính do ñoù maø vò aáy thaáy laø troáng khoâng. Neáu trong naøy coøn coù caùi khaùc thì vò aáy thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, khoâng taùnh, söï khoâng ñieân ñaûo. “Laïi nöõa, naøy A-nan, Tyø-kheo neáu muoán haønh nhieàu trong khoâng taùnh, Tyø-kheo aáy ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà khu röøng, ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà ñaát, maø haèng taùc yù ñeán duy nhaát taùnh laø yù töôûng thuaàn nhaát veà voâ löôïng khoâng xöù 8. Vò aáy nhaän bieát nhö vaày, ‘Troáng khoâng yù töôûng veà khu röøng, troáng khoâng yù töôûng veà ñaát, nhöng coù caùi khoâng troáng khoâng, ñoù laø duy nhaát yù töôûng veà voâ löôïng khoâng xöù. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà khu röøng, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï ñoù. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà ñaát, thì ta khoâng coù söï ñoù. ÔÛ ñaây chæ coù söï phieàn nhoïc do duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà voâ löôïng khoâng xöù’. Neáu trong ñoù khoâng coù gì caû, thì chính do ñoù maø vò aáy thaáy laø troáng khoâng. Neáu trong naøy coøn coù caùi khaùc, thì vò aáy thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo. “Laïi nöõa, naøy A-nan, Tyø-kheo muoán haønh nhieàu trong khoâng taùnh, Tyø-kheo aáy ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà khu röøng, ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà ñaát, ñöøng taùc yù veà yù töôûng voâ löôïng khoâng xöù, haõy haèng taùc yù ñeán duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà voâ löôïng thöùc xöù9. Vò aáy nhaän bieát nhö vaày, ‘Troáng khoâng yù töôûng veà khu röøng, troáng khoâng yù töôûng veà ñaát, troáng khoâng yù töôûng veà voâ löôïng khoâng xöù, nhöng coù moät caùi khoâng troáng khoâng, ñoù laø duy nhaát yù töôûng veà voâ löôïng thöùc xöù. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà khu röøng, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà ñaát, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà voâ löôïng khoâng xöù, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. ÔÛ ñaây chæ coù söï phieàn nhoïc do duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà voâ

löôïng thöùc xöù.’ Neáu trong ñoù khoâng coù gì caû, thì chính vì vaäy maø vò aáy thaáy laø troáng khoâng. Neáu trong naøy coøn coù moät caùi khaùc, thì vò aáy thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo. “Laïi nöõa, naøy A-nan, Tyø-kheo neáu muoán haønh nhieàu trong khoâng taùnh, Tyø-kheo aáy ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà voâ löôïng khoâng xöù, ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà voâ löôïng thöùc

8.

Voâ löôïng khoâng xöù töôûng Paøli:
aøkaøsaønaócaøyatana-saóóaø.

9.

Voâ löôïng thöùc xöù töôûng Paøli:
vióóaøòaócanaøyatana-saóóaø.

xöù, maø haõy haèng taùc yù ñeán duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà voâ sôû höõu xöù10. Vò aáy nieäm bieát nhö vaày, ‘Troáng khoâng voâ löôïng khoâng xöù, troáng khoâng voâ löôïng thöùc xöù, nhöng coù moät caùi khoâng troáng khoâng. Ñoù laø duy nhaát yù töôûng veà voâ sôû höõu xöù. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà voâ löôïng khoâng xöù, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà voâ löôïng thöùc xöù, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. ÔÛ ñaây chæ coù söï phieàn nhoïc do duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà voâ sôû höõu xöù’. Neáu trong ñoù khoâng coù gì caû, thì chính vì vaäy maø vò aáy thaáy laø troáng khoâng. Neáu trong ñoù coøn coù caùi khaùc, thì vò aáy thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo. “Laïi nöõa, naøy A-nan, Tyø-kheo neáu muoán haønh nhieàu trong khoâng taùnh, Tyø-kheo aáy ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà voâ löôïng thöùc xöù, ñöøng taùc yù ñeán yù töôûng veà voâ sôû höõu xöù, maø haõy haèng taùc yù ñeán duy nhaát taùnh laø yù töôûng veà voâ töôûng taâm ñònh11. Vò aáy nhaän bieát nhö vaày, ‘Troáng khoâng yù töôûng veà voâ löôïng thöùc xöù, troáng khoâng yù töôûng veà voâ sôû höõu xöù, nhöng coù caùi khoâng troáng khoâng, ñoù laø duy nhaát taùnh do voâ töôûng taâm ñònh. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà voâ löôïng thöùc xöù, thì ôû ñaây ta khoâng coù söï aáy. Neáu coù söï phieàn nhoïc do yù töôûng veà voâ sôû höõu xöù, thì ôû ñaây ta cuõng khoâng coù söï aáy. ÔÛ ñaây chæ coù söï phieàn nhoïc do duy nhaát laø veà töôûng taâm ñònh’. Neáu trong ñoù khoâng coù gì caû, thì chính vì vaäy maø vò aáy thaáy laø troáng khoâng. Neáu trong naøy coøn coù caùi khaùc, thì vò aáy thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo. “Vò aáy laïi suy nghó nhö vaày, ‘Voâ töôûng taâm ñònh maø ta ñaõ coù ñaây voán laø sôû haønh, voán laø sôû tö12. Neáu noù voán laø sôû haønh, voán laø sôû tö thì ta khoâng aùi laïc noù13, khoâng mong caàu noù, khoâng an truï treân noù’. “Vò aáy bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, taâm giaûi thoaùt duïc laäu, taâm giaûi thoaùt höõu laäu vaø voâ minh laäu. Giaûi thoaùt roài, thì bieát laø mình ñaõ giaûi thoaùt, bieát nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’. Vò aáy bieát nhö vaày, ‘Troáng khoâng laø duïc laäu, troáng khoâng laø höõu laäu, troáng khoâng laø voâ minh laäu;

nhöng coù caùi khoâng troáng khoâng, ñoù laø chæ coù thaân naøy cuûa ta vôùi saùu xöù cho maïng toàn taïi. Neáu coù söï phieàn nhoïc do duïc laäu, thì ta khoâng coù söï aáy. Neáu coù söï phieàn nhoïc do höõu laäu vaø voâ minh laäu, ta cuõng khoâng coù söï aáy. ÔÛ ñaây chæ coù söï phieàn nhoïc do nôi thaân naøy cuûa ta vaø saùu xöù cho maïng toàn taïi14'. Neáu trong ñoù khoâng coù gì caû thì chính vì vaäy maø vò aáy thaáy laø troáng khoâng. Neáu trong naøy coøn coù caùi khaùc thì vò aáy thaáy laø chaân thaät coù. Naøy A-nan, ñoù laø haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo. Ñoù laø laäu taän, voâ laäu, voâ vi, taâm giaûi thoaùt. "Naøy A-nan, trong quaù khöù, neáu coù caùc Ñöùc Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, caùc vò aáy taát caû ñeàu haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo naøy; ñoù laø laäu taän, voâ laäu, voâ vi, taâm giaûi thoaùt.

10. Voâ sôû höõu xöù töôûng Paøli: aøkiócaóóaøyatana-saóóaø. 11. Voâ töôûng taâm ñònh Paøli: animitta-cetosamaødhi (voâ töôùng taâm ñònh). Baûn Haùn boû qua Phi höõu töôûng phi voâ töôûng phi voâ töôûng xöù (nevasaóóaøsaóóaøyaøtana-saóóaø) ñöôïc ñeà caäp trong baûn Paøli. 12. Boån sôû haønh, boån sôû tö Paøli: ayampi kho animoitto cetosamaødhi abhsaíkhato abhisaócetayito, voâ töôùng taâm ñònh naøy laø thaéng höõu vi, ñöôïc tö duy. Thaéng höõu vi, thuoäc höõu vi, vì nhöõng thuø thaéng, sieâu vieät hôn. Trong baûn Haùn, ñoïc laø abhisaökhaøra (boån sôû haønh hay thaéng haønh) thay vì laø abhisaökhata. Boån sôû tö (abhisaócetayita), ôû ñaây hieåu laø caùi ñöôïc taïo ra do tö nieäm, tö sôû taùc. 13. So Paøli: abhismkhatöm (....) aniccöm: thuoäc veà höõu vi, laø voâ thöôøng. 14. Paøli: kaøyaö paæicca-saôaøyatanikaö jìvitapaccayaø, duyeân nôi thaân vôùi saùu xöù laø ñieàu kieän cho maïng toàn taïi.

"Naøy A-nan, trong vò lai, neáu coù caùc Ñöùc Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, caùc vò aáy taát caû ñeàu haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo naøy; ñoù laø laäu taän, voâ laäu, voâ vi, taâm giaûi thoaùt. "Naøy A-nan, trong hieän taïi, Ta laø Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Ta cuõng haønh trong söï chaân thaät, taùnh khoâng, khoâng ñieân ñaûo naøy; ñoù laø laäu taän, voâ laäu, voâ vi, taâm giaûi thoaùt. "Cho neân, naøy A-nan, haõy hoïc nhö vaäy." Phaät thuyeát nhö vaäy, Toân giaû A-nan vaø caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.